

Toró: be szeretnék jutni a parlamentbe

2012. 9. 21.

"Föderális Romániát, európai Erdélyt, autonóm Székelyföldet és Érmelléket." Ebben a gondolatban foglalta össze a közelgő parlamenti választásokra készülő Erdélyi Magyar Néppárt fő mondanivalóját a párt elnöke a Nagyváradi Online Hírhatárnak adott exkluzív interjúban.

Az köztudott volt, hogy szeptember 16-ig lehetett hivatalosan bejelenteni a választási szövetségeket, de erre nem került sor, mivel a Romániában működő három magyar párt nem tudott megegyezni. Ezek után milyen stratégiával vág neki a decemberi országgyűlési választásoknak az Erdélyi Magyar Néppárt?

Nem mondanék igazat, ha azt mondanám, hogy meglepett minket, hogy nem sikerült az együttműködést kialakítani egy választási koalíció formájában, hiszen az RMDSZ elég következetesen mondta, hogy szó sincs arról, hogy ő bárkivel együttműködjön illetve összefogjon a parlamenti választásokra. Így tette ezt a tavaszi önkormányzati választásokon is. Erről azt gondolom, hogy a hegemonisztikus pártok ideje lejárt, legfeljebb ezt nem látja az RMDSZ és sok magyar állampolgár sem Romániában. Az Erdélyi Magyar Néppártnak épp ez az egyik feladata, hogy erre rávilágítson. Azt őszintén sajnálom, hogy a Magyar Polgári Párttal nem sikerült egy koalíciót kialakítani, jót tett volna nekik is, nekünk is és azoknak az állampolgároknak is, akik az RMDSZ alternatíváját keresik. Itt sajnálatosan az a tény állt elő, hogy az egyetlen komoly döntéshozó a Magyar Polgári Pártban maga a párt elnöke, aki a Cotroceni Palotába jár koccintani december 1-jén, de van más probléma is ott a pártban – már két alkalommal elhalasztották a tisztújító kongresszusukat – innen látszik, hogy ott nincsen minden rendben. Ebbe mi beleszólni nem tudunk és nem is akarunk, azt szűrhetjük le ebből, hogy velük sem tudunk választási koalíciót létrehozni. Sok közös érték van a két pártban és sok olyan ember, akikkel érdemes együttműködni. De visszatérve a kérdésre, tehát számítottunk erre és kidolgozott „B” tervünk volt és van is a kialakult helyzetre. Gondolkodunk a megfelelő választási stratégián is.

Engem mindig érdekelnek a színpalak mögött zajló dolgok. Elmondaná, hogyan történik az, amikor az egyik párt megkeresi a másikat? Vagy épp nem keresi meg, mert várja, hogy ő keresse meg. A sajtóban azt olvastam sok helyen, hogy nem történtek megkeresések, mindenki várt a másokra. Hogy volt ez?

Az együttműködések történhetnek formális és informális csatornákon és módon. Mikor az Erdélyi Magyar Néppárt megalakult, én mint a párt elnöke, írtam egy levelet Kelemen Hunornak, az RMDSZ elnökének. Ebben kifejtettem azt, hogy az együttműködésre szükség van, nemcsak a választásokon, hanem a hétköznapiakban is, mert sok olyan ügy van, amelyet csak együttesen tudunk végigcsinálni. Erre a levélre azóta sem kaptam választ. Ezért van az, hogy nem marad más hátra, mint a sajtón keresztül kifejezni azt, hogy továbbra is az együttműködésben hiszünk. Ez történt meg most is. Ráadásul ennek az együttműködésnek van közel 3 éve egy intézményes formája is, az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum, melyet Markó Béla és Tőkés László társelnökségével hoztunk létre. Ez a fórum sajnos nem működik. Legutóbb épp szeptember 1-jén - az Igazság Napján - Sepsiszentgyörgyön kezdeményeztünk találkozót, ahol hála Istennek minden párt, civil szervezet, egyház ott volt. Szeptember 1-jén azt kértük, hogy alakítsuk újra az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórumot, egészítsük azt ki, mert azóta van három párt, valamint a civil és ifjúsági erdélyi szervezeteket is vonjunk be. Ezt a kérésünket az RMDSZ elnöke elutasította és ezt követően minden megkeresésünket szintén elutasította. Ezután nem hiszem, hogy az lenne a fontos, hogy hány sms-t vagy e-mailt váltottunk. Ha nincs szándék az együttműködésre, írhatunk ezer levelet, akkor sem fog történni semmi. Sajnos az előbb említett dolgok miatt az MPP elnökével sem tudunk intézményes párbeszédet folytatni. Azt gondolom, hogy az élet ennek ellenére nem állt meg, a választás csak egy eszköz az együttműködésre, de sok olyan kérdés van, amelyet a hétköznapiakban csak együtt lehet megoldani. Majd eljönnek a választások után a „békeidők”, amelyet mi mindig jobban szeretünk, mint a „háborút”, amikor sajnos a magyar vezetők egymásnak esnek. Békeidőben nagy szükség lesz az együttműködésre és erre készülünk továbbra is.

Mit kell tudni a kampányról? Mik lesznek a legfontosabb üzenetek, jelszavak?

Az Erdélyi Magyar Néppárt három pillérré építi választási stratégiáját: egy autonomista pillérré, egy föderalista

pillérre és egy eurotranszilvanista pillérre. Az elsőről: a közösségi autonómiák rendszere arról szól, hogyan tudjuk magunkat megszervezni, jogi státuszt szerezeni, hogyan tudunk jogszabályokat és intézményeket működtetni, amelyek függetlenné tesznek minket a bukaresti széljárástól. Ezt nem most mondjuk először. Célunk az, hogy az autonómiák célrendszerét közel vigyük az emberekhez. A föderalista pillérünk a román állam berendezkedéséről szól, azt hiszem elérkezett végre annak az ideje, amikor szembesíteni kell a román politikusokat és a közvéleményt azzal, hogy ezzel a központosított román nemzetállami szemlélettel jó eredményt elérni nem lehet. Nem a magyarok számára, hanem az egész ország számára nem lehet. A nemzetállami berendezésnek az eredménye államcsőd, szegénység, munkanélküliség, megszorítások, belső politikai harcok és instabilitás. Mi úgy gondoljuk, hogy bátran bele kell vágni egy radikális államreformba, de ezt a munkát nem a magyarok fogják természetesen elvégezni. Nekünk ehhez hozzá kell tennünk a magunkét, ehhez nekünk a román szövetségeseinket kell megtalálni, velük közösen kell a munkát elvégezni. A harmadik pillérünk a eurotranszilvanizmus, ami Erdélyről, az erdélyi magyarságról szól. Vissza kellene nyúlni a hagyományokhoz és meg kellene mutatni, hogyan kellene egy modern Erdélyt megépíteni egy európai kontextusban. Ha ezt a három dolgot egy mondatban össze akarom foglalni, akkor azt mondanám: föderális Romániát, európai Erdélyt, autonóm Székelyföldet és Érmellékét akarunk.

Azt gondolom egy újságírónak kötelező megkérdezni egy pártelnöktől a választások előtt, hogy mire számít, mivel lenne elégedett? Én is ezt kérdezem azzal a pontosítással, hogy hány magyar embert szeretnének az urnákhoz vinni és milyen szavazati aránnyal lenne elégedett? Hozzáteszem az EMNP egy éve alakult, azért csodákat nem lehet várni - mondom én.

Én is az egyenes beszéd híve vagyok. Egy évvel ezelőtt összegyűjtöttünk közel 30.000 támogatói aláírást és a tavaszi helyhatósági választásokon elértünk kétszer ennyi szavazatot. Ez egy pozitív ív, ezt kell folytatni. Építkezni kell, azt is figyelembe véve, hogy a parlamenti választások nem helyi ügyekről szólnak, nem arról, hogy mi történt a helyi településen, hanem az elvekről, értékekről, országos politikáról elsősorban. Ezekben a kérdésekben az Erdélyi Magyar Néppártnak sokkal több a mondanivalója, mert hogy a párt kemény magja következetesen poltizált az elmúlt húsz évben, maradjunk csak védnökünkénél, Tőkés Lászlónál, aki egy referencia pont az erdélyi magyar politikában és az öt körülvevők is jó két évtizede harcolnak egy ügyért, ez az Erdélyi Magyar Néppártnak is fő stratégiai célja, azaz az autonómiák rendszere.

Nagyon fontos dolog, hogy a román választási törvényben létezik egy olyan klauzula, amely segít az erdélyi magyaroknak, hogy tudatosabb szavazókká váljanak. Ez az alternatív küszöb intézménye, ami arról szól, ha egy politikai párt 6 képviselőhelyi és 3 szenátori körzetben első helyet szerez, akkor bejut a parlamentbe és részesedik az arányos visszaosztásban. Ez azt jelenti, hogy a magyarság képviselői biztosan ott lesznek a parlamentben, nincs olyan negatív forgatókönyv, amely arról szólna, hogy ezeket a számokat ne érjük el. Ismert, hogy legalább 15 olyan képviselői választókerület van, ahol a magyarság többségben van és van legalább 7 olyan szenátori választókerület, ahol a magyarság szintén többségben van. Innentől kezdve azt mondhatom, hogy a magyarok biztosan benn lesznek a parlamentben és az őszi választási eredményeket figyelembevéve az RMDSZ biztosan benn lesz a parlamentben. A kérdés csak az Erdélyi Magyar Néppárt képviselői be tudnak-e jutni? Reális cél az, hogy 6 egyéni és 3 szenátori választókerületben legyünk elsőek. Fontos, hogy minél több magyar embert megszólítsunk, vigyük őket szavazni és vegyük őket rá, hogy érdemes ránk szavazni, mert az RMDSZ régi-új csapata mellett - akik mindaddig Bukarestben képviselték a magyar ügyet - szükség van ennek az értékrendnek a következetes képviselésére is. A magyar képviselő nyerhet azáltal, hogy az RMDSZ-től már rég megszokott és a bukaresti balkáni zavarosban halászó politika mellett megjelenítsünk egy következetes autonomista politikát és ezt most úgy érheti el az erdélyi magyarság, hogy arra szavaz, amely pártot közeleink érez. Nekünk az lesz a célunk, hogy az embereket arról győzzük meg, hogy ott a helyünk a parlamentben.